

Νὰ λυπηθῶ διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου τόρα! Αχ δὲν ἔθλεπον τὴν ὅρα πότε νὰ φύγω, νὰ φύγω μακριά ἀπὸ αὐτὸν τὸν τόπο, ποὺ μ' ἐφαρμόκευσε 'ς τὰ ὕστερα τόση πικρά.

'Αλλά' ἔπειρε πάντα φέρω μέχρι πυθμένος τὸ πικρὸν ἐκεῖνο ποτήριον, καὶ οὕτω εἶδον μὲ τὰ ἴδια μου μάτια τὴν φαιδρὰν καὶ εὔτυχη ἀναχώρησίν τοῦ ἐρατεινοῦ ἐκείνου ζεύγους. σπεύδοντος εἰς Ἀθήνας, ἵνα τελέσῃ τοὺς γάμους του. Ἐνθυμοῦμαι κι' αὐτὸν καλά· ἡτο δειλινόν. Μᾶς ἀπεχαιρέτησαν καὶ οἱ τρεῖς εὐθυμοί, εὐθυμοί, καὶ εἰμπορῶ νὰ εἰπῶ ὅτι ὁ συνταγματάρχης ἦτο ὁ εὐθυμότερος, αὐτὸς ποῦ ἥλθεν εἰς τὸν τόπον μας διὰ νὰ μὲ κάμη δυστυχῆ.

"Οτε ἐκείνη μοῦ ἔδοσε τὸ χέρι της διὰ τελευταῖαν φοράν, καὶ ἐγύρισε καὶ μ' ἐκύτταξε μὲ τὰ γαλανὰ ἐκείνα μάτια, δὲν εἰζευρὼ κ' ἐγὼ πῶς ἐκρατήθην. ποῦ εύρον τὴν μεγαλοψυχίαν ἐκείνην, καὶ σφορᾷς νὰ φύγῃ οὕτω ἥσυχα καὶ ἀφωνά ἡ μικρὰ ἐκείνη κόρη, ἡ σγουρόξανθη Ἀνάντσα, ἡ πρώτη φλόγα τῆς καρδιᾶς μου, χωρὶς

νὰ ᾠφθῶ εἰς τοὺς πόδας ὅλων ἐκεῖ, καὶ νὰ ἴκετεύσω, νὰ κλαύσω....

Οἱ ἄλλοι τοὺς συνώδευσαν μέχρι τοῦ ἀτμοπλοίου. Ἐγὼ ἐπῆγα καὶ ἐκάθησα μονάχος εἰς ἐκεῖνον τὸν βράχον, ὅπου μ' ἐρώτησε κἄποτε, γιατρί εἴμαι τόσον λυπητόνος.

'Ο ἥλιος κατέβαινεν εἰς τὴν δύσιν του, ἡ θάλασσα ἦτο ὅλιγον ταραχμένη, καὶ τὰ κύματα της ἐκτύπων ὡργισμένα ἐπάνω 'ς τὸν βράχον. Τὸ ἀτμόπλοιον ἔκαμπτεν ἥδη τὸ ἀκρωτήριον, ἔξαφανζόμενον ὅπισθεν αὐτοῦ. Ἔστρεψα ἀλλοῦ τὸ βλέμμα, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ὑπομείνω βλέπων ἀφισταμένην σκληρῶς τὴν μόνην εὐτυχίαν τῆς ζωῆς μου.

"Οταν ἐγύριστα πάλιν τὸ βλέμμα πρὸς τὸ ἀκρωτήριον, τὸ ἀτμόπλοιον εἶχεν ἔξαφανισθῆ, μόνον ὅλιγος καπνὸς ἔμεινεν ἐκεῖ εἰς τὸν οὐρανόν, ωστὲ νὰ ἐγέλω διὰ τὴν δυστυχίαν μου.

"Εγειρά τότε ἐπὶ τῆς χειρός μου τὴν κεφαλὴν καὶ ἔκλαυσα καὶ ἔκλαυσα πικρά, πικρά εἰς ἐκείνην τὴν ἐρημιά πρώτην φορὰ 'ς τὸν κόσμον.

ΜΗΤΣΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ⁽¹⁾

"Ο, τι λάμπει δὲν είνει χρυσός, ιδίως ἐν Ἀμερικῇ.— Τὸ δολλάριον μονάς τοῦ μετρικοῦ συστήματος.— Ἡ θετικότης τοῦ Ἀμερικανοῦ.— Πῶς κρίνει τοὺς ἀνθρώπους.— Οἱ ἀδάμαντες.— Διατί οἱ Ἀμερικανοί διπτούν τὸν παρᾶν ἀπὸ τὰ παράθυρα.— Ἡ φιλαγγυρία ἄγνωστος ἐν Ἀμερικῇ.— Ο Ἀμερικανὸς δὲν λατρεύει ὅσον ὑποτίθεται τὸ χρῆμα.

"Ο Ἀμερικανὸς θαυμάζει ὅ, τι λάμπει, ἔστω καὶ ἂν δὲν είνει χρυσός.

"Ἡ ἐπιτυχία ἔγγυαται περὶ τῆς ἀξίας. Τὴν ἀγυρτείκην δὲ θριαμβεύουσαν θεωρεῖ ἀνωτέραν τῆς φυτοζωούσης ἱκανότητος.

Τὸ δολλάριον δὲν είνει μόνον μονάς τοῦ νομισματικοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ μετρικοῦ συστήματος.

Πρὶν ἀποφανθῆ περὶ τῆς ἀξίας σου δ' "Αγγλος ἔρωτας": «Τί είνει δὲ πατέρας σου»; οἱ Γάλλοι «Τί είσαι»; δ' Ἀμερικανὸς «Πόσα ἔχεις»;

Ο Ἀμερικανὸς κρίνει: τοὺς ἀνθρώπους μὲ θελκτικὴν ἀμεροληπίαν καὶ ἀφέλειαν. Θαυμάζει τὴν φιλολογικὴν ἀξίαν, διότι ἀποφέρει χρήματα. Φιλολογικὴ ἡ καλλιτεχνικὴ ἐπιτυχία δὲν είνει ἐπιτυχία διὰ αὐτὸν παρὰ εὖν συνδυάζεται μὲ ἀνάλογον χρηματικὸν κέρδος. Ο ἀνθρωπὸς είνει κυρίως ἐμπορικὴ ἀξία διὰ τὸν Ἀμερικανόν ἀξίζει τόσον καὶ τὸν ταξινομεῖ. Αὐτὴ ἡ ἐκείνη ἡ ἐπιτημότης τοῦ ἐμπνέει: τὸν σεβασμὸν καὶ τὸν θαυμασμόν, ὅχι διότι παρήγαγε δικιόνιον τὸ ἔργον, ἀλλὰ διότι τὸ δικιόνιον ἔργον τὸν ἐπλού-

τισεν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν δὲν λέγουν ὅτι ἡ Παττη ἔχει φωνὴν ἀμύμητον, λέγουν ὅτι ὅταν τραγῳδῇ γεμίζει τὸ θέατρον.

Ωρίλουν καπτοτε μετά τίνος Ἀμερικανοῦ περὶ τοῦ διασήμου συνταγματάρχου Ροθέρτου "Ιγκερσολλ.

— Νομίζω ὅτι είνει δὲ μεγαλείτερος ρήτωρ σας; τοῦ εἰπα.

— Μάλιστα, κύριε, μοῦ ἀπήντησε. "Οποιαν ήμέραν καὶ ἂν θελήσῃ δὲ "Ιγκερσολλ νὰ ὑμιλήσῃ δημοσίως θὰ εἰσπράξῃ 5000 δολλαρία.

Τὴν ἀληθείαν είνει περίεργος αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἐκτιμήσεως ἐνὸς μεγάλου δρήτορος, ἐνὸς μεγάλου συγγραφέως ἡ φιλοσόφου.

Η δεῖνα ἡθοποίος θὰ «κάμη φουρόρε» εἰς τὴν Νέαν Υόρκην ἢ τὸν "Αγιον Φραγκεσκον, ὅχι διότι είνει πεπρωισμένη διὰ ἀναμφισβητήτου ἀξίας, ἀλλὰ διότι διέρχεται τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ταξιειδέουσα ἐντὸς ιδιαιτέρου πολυτελούς βαγονίου, τὸ διότον διὰ λογαριασμὸν τῆς κατεσκεύασε τὸ ἐργοστάσιον Πουλλιαν καὶ Σα.

Εἰδα ἀμερικανικάς ἐφημερίδας ν' ἀναγγέλλουν τὴν ἐπὶ σκηνῆς ἐμφάνισιν τῆς δεσποινίδος Μίννι Πάλμερ θὰ φέρῃ ὅλους της τοὺς ἀδάμαντας.

Τὸ ἀπόγευμα τὸ γραφεῖον τῆς πωλήσεως τῶν εἰσιτηρίων ἐπολιορκεῖτο καὶ τὸ βράδυ δὲν

1) Ιδε 'Εστιας ἀριθμὸν 30.

ύπηρχε θέσις δι' ὅλου τὸ συρρεῦσαν πλῆθος.
Αστεία λεπτομέρεια: Τὸ ἐν τέταρτον τῶν θεατῶν προσῆλθε μόλις εἰς τὰς δέκα, διὰ νὰ ἴδῃ τοὺς ἀδάμαντας τῆς τρίτης πράξεως.

Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ τοῦ πλούτου ἀποτελεῖ τὴν ἀντίστροφον ὥψιν τοῦ μεταλλίου ἐν Ἀμερικῇ, ὅπου περισσότερον ἢ παντοῦ ἄλλοι «ἀξία χωρίς χρήματα είνει όχροστον ἔπιπλον.»

Ἡ Ἀμερική ὑφίσταται τὰς συνεπείας τοῦ τρόπου αὐτοῦ τοῦ σκέπτεσθαι. Αἱ μεγαλοφυΐαι τῆς χώρας, ἀντὶ ν' ἀφιερώνουν τὸν καιρὸν τῶν εἰς παραγωγὴν ἔργων, τεινόντων εἰς ἔξυψωσιν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἴδεωδῶν τοῦ λαοῦ, είνει ἡ ναγκακομέναι νὰ ἔργαζωνται πρὸς χρηματισμόν.

— "Α! φίλε μου, μου ἔλεγε κάποτε εἰς τῶν χαριστέρων ποιητῶν τῆς Ἀμερικῆς, ψεύων τὸ μέτωπόν του· μοῦ φαίνεται ὅτι κάτι: ἔχω ἔδω μέσα, ὅτι φλέγομαι ἀπὸ τὸ ἱερὸν πῦρ καὶ ὅτι ἡμποροῦσα νὰ κάμα κάποιον καλὸν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, γραφων. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἔργασθῶ, ὅταν τὸ Χρηματιστήριον συγκινήσται ἀπὸ φήμιας καταστροφῶν... Συγγνώμην, δὲν ἔχω κακούν· πρέπει νὰ τρέξω εἰς τὸ Χρηματιστήριον!"

Οἱ Ἀμερικανοί συγγραφεῖς δὲν ἡμποροῦν συνήθως νὰ γράφουν κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς των. Πρὸ παντὸς τὸ χρῆμα! Ο Μάρκος Τουκίν είναι ἐκδότης, ὁ "Ολίθερ Ούένδελ Χόλμες είναι ιατρός, ὁ "Εδμονδ Κλάρκνς Στέδμαν είναι μεσίτης, ὁ Ρούέρτος Τζερσόλλ είναι δικηγόρος. ὁ Τζάκις Ρόσσελ Λαζελλ είναι διπλωμάτης. Οι λοιποί είναι δημοσιογράφοι. Ολίγοι ἀποζοῦν ἐκ τοῦ καλαμου των, διότι ἡ δημοσιογραφία ἐν Ἀμερικῇ δὲν ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς φιλολογία.

Ο ἀνθρωπὸς διαιωνίσθη ἵνα ἔξαγοράσῃ τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα διὰ πολυμόχου ἔργασίας. Ο Ἀμερικανὸς είναι ἡ ζωσα ἀπόδειξις τούτου.

Ἐργάζεται, ἔργαζεται, καὶ ὁ περιφρέων τὸ μέτωπόν του ἴδρως πίπτει ἐπὶ τῶν ὅτων τῆς γυναικός του καὶ ἀποκρυσταλλοῦται ὑπὸ μορφῆς ἀδάμανταν.

Διὰ τὴν Ἀμερικανίδα δὲν είναι ἀντικείμενον πολυτέλειας, είναι ἀντικείμενον τῆς πρώτης ἀνάγκης. Ἡμπορεῖ εὐκολώτερον Ἀγγλίς γεροντοκόρη νὰ μὴ πιῇ τοάς, ἀλλ' ὅχι Ἀμερικανίς νὰ μὴ φορέσῃ ἀδάμαντας.

"Ω! οἱ ἀδάμαντες ἐν Ἀμερικῇ! Τὶ ἐφιλοτεῖται! Οὔτε μία γυνὴ ἐπὶ ἑκατόν, ἡ ὥποια νὰ μὴ φορῇ ἀδάμαντας. Λείψανον τῆς βραχιός τητος.

Ἀδάμαντας μὲν ἐνδυμασίαν χορεῦ, τὴν νύκτα, ὑπὸ τὸ φῶς, καλῶς ἀλλ' ἀδάμαντας εἰς τὸν περίπατον, εἰς τὰς καθημερινὰς ἐπισκέψεις, ἀδάμαντας μὲ τὸν κοιτωνίτην, ἀδάμαντας εἰς τὰ κύτια, εἰς τὸν λακμόν, εἰς τὰ δέματα τοῦ πίλου, εἰς τοὺς βραχίονας, εἰς τὰ δάκτυλα, ἀ-

δάμαντας παντοῦ καὶ πάντοτε! Τὶ λέγω! εἰδὼς ἀδάμαντας καὶ εἰς τὰς πόρπας τῶν ὑποδημάτων, ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἐντὸς ἐμπορικοῦ.

— Εὖτε ἡ ὑπεροχὴ συνιστάται εἰς τὸ νὰ μὴ καμηρη τις ὅτι καρνει τὸ χύδην πλῆθος, ἡ ὑπεροχὴ ἐν Ἀμερικῇ ἐπρεπε νὰ συνιστάται εἰς τὸ νὰ μὴ φέρη κανεῖς ἀδάμαντας.

Φυσικά, ὅτι λάμπει ἐν Ἀμερικῇ, ὅπως παντοῦ, δὲν είναι ἀδάμαντας. "Οταν βλέπετε ἀδάμαντας εἰς τὰ ὅτα γυναικῶν τῆς ἔργατικῆς τάξεως είναι ἡ ψευδεῖς ἀδάμαντες, ἀγορασθέντες μὲ χρήματα καλῶς κερδηθέντα, ἡ ἀγθινοὶ ἀγορασθέντες μὲ χρήματα κακῶς κερδηθέντα.

Εἶδα εὐμόρφους γυναικίας νὰ παραμορφώνωνται ἐντελῶς, φορτωνόμεναι μὲ ἀδάμαντινα ἐνώτια ἀτελευτήτων διαστάσεων. Οι ἀδάμαντες οὗτοι ἔχουν μεγάλην ἐμπορικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ καλλιτεγνικὴν ἀξίαν καρμίαν. Κοινὸν ἐλάττωμα τῶν Ἀμερικανῶν είναι νὰ ἔκτιμωσι τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ αὐτῶν.

Εἶδον Ἀμερικανίδας, εἰς χορούς, νὰ φέρουν ἀδάμαντας δύο ἑκατομμύριων εἰς τὴν κούην, ἐπὶ τῶν ὄψων, εἰς τοὺς βραχίονας, εἰς τὰ χέρια, εἰς τὰ αὐτιὰ καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους.

Η φιλογυνία, ἔμφυτος εἰς τοὺς Ἀμερικανούς, δὲν δύναται νὰ ἔξηγήσῃ μόνην τὴν χλιδήν, τὴν ὄποιαν οἱ ἀνδρες παρέχουν εἰς τὰς γυναικίας ἐν Ἀμερικῇ. Η Ἀμερικὴ δὲν είναι ὁ μόνος τόπος, ὅπου ὁ ἀνήρ είναι ἀφωσιωμένος εἰς τὴν γυναικανή ἀποικίας νὰ ἔκπληρωσῃ ὅλας τῆς τὰς ἴδιοτροπίκης.

Η πολυτέλεια τῶν Ἀμερικανῶν ἔξηγεται ἀλλώς.

Τὰ χρήματα κερδίζονται εύκολα ἐν ταῖς Ἕνωμέναις Πολιτείαις, ἔξοδεύονται δὲ κατὰ τὸν κύτον τρόπον. Αἱ ἐπιχειρήσεις ἔδωσαν γενενεύουν μᾶλλον πρὸς τὰ τυχηρὰ παιγνίδια παρὰ πρὸς τὸ καθαυτὸν λεγόμενον ἐμπόριον.

Πρὸς τούτοις ἔστι ἡ Ἀμερικανὸς κατέχεται ὑπὸ τῆς διψῆς τοῦ χρυσοῦ, δὲν τὸ καύμενι χάριν τῶν ἀπολαύσεων, τὰς ὥποιας τὸ χρῆμα παρέχει. Ἐν ἀλλαις λέξεσιν, ἡ φιλαργυρία είναι κακία σχεδὸν ἔγνωστος ἐν Ἀμερικῇ. Ο Ἀμερικανὸς δὲν συνάζει τὸν χρυσὸν διὰ νὰ τὸν σωρεύῃ ἀπλῶς, διὰ τὸν βλέπη καὶ νὰ τὸν μετρᾷ. Τὸν συνάζει διὰ νὰ βελτιώσῃ τὴν θέσιν του καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν σίκειών του. Ἐξοδεύει μετὰ τῆς αὐτῆς φαιδρότητος μετὰ τῆς ὥποιας ἐσοδεύει, κυρίως ὅταν πρόκειται νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν γυναικά του ἡ τὰ κορίτσια του. πρὸς τὰς ὥποιας ἐπιδαψίεις διαφορεῖς περιποιήσεις. Πρῶτος αὐτὸς ἀναγνωρίζει ὅτι τρέψουν πρὸς τοὺς ἀδάμαντας ἔωτα τόσον μωρόν, ὃσον καὶ δαπανηρόν, ἀλλὰ ἔχει καλὴν καρδιάν καὶ λέγει: «Αφοῦ τοὺς ἀρέσουν, διατί νὰ μὴν ἔχουν;»

'Αδίκως πιστεύεται ἐν Εὐρώπῃ ὅτι μόνη φροντίς τοῦ Ἀμερικανοῦ εἶνε τὸ χρῆμα, καὶ ὅτι ζῆγνον πετὴς πρὸ τοῦ «παντοδυνάμου δολλαρίου.» Πλάκη! Φρονῶ ὅτι κατὰ βάθος πολὺ ὀλίγον ὑπολήπτεται τὸ χρῆμα. Εἰς ἐκατομμυριοῦχος δὲν ἐμπνέει σεβασμὸν διὰ τὰ ἐκατομμύριά του, ἀλλὰ διὰ τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν ικανότητα, τὴν ὁποίαν προϋποθέτει ἡ ἀπόκτησις αὐτῶν. Εἰς Ἀμερικανός, ὅστις δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τι ἄλλο ἐκτὸς τῶν ἐκατομμυρίων του, θὰ ἔδῃ εὐκόλως ἀνοιγομένας αὐτῷ τὰς θύρας τῶν ἀγγλικῶν οἰκιῶν, ἀλλ' αὐτὰ καὶ μόνα δὲν δύνανται νὰ τὸν εἰσαγάγουν εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνίαν τῆς Βοστώνης ἢ τῆς Νέας Υόρκης. Έκεῖ θὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ ὑποδείξῃ κανέναν ἄλλο συστατικόν. Ἀμερικανὸς πλουσία, ἀλλ' ἀσχημός καὶ ἀνόητος, θὰ εὔρῃ πάντοτε ἔνα "Ἀγγλον δοῦκα, Γάλλον μαρκήσιον" ἢ "Ιταλὸν κόντε νὰ τὴν νυμφευθῇ, ἀλλὰ δυσκόλως θὰ εὕρῃ Ἀμερικανὸν gentleman, θεωροῦντα τὴν περιουσίαν της ἢ τὴν προκάτ της ὡς ἐπαρκῆ ἀποζημιώσιν. Εἰς δημόσιον γεῦμα ὁ ἐκατομμυριοῦχος δὲν ἔχει ὅπως ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν τιμητικὴν θέσιν εἰς τὸ τραπέζι. Αἱ τιμητικαὶ θέσεις εἶνε προωρισμέναι διὰ τοὺς διαχρινούμενους ἀνδράς. Καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ δέ, τὸ χρῆμα δὲν φέρει εἰς τὰ ἀξιώματα.

"Οχι, οἱ Ἀμερικανοί δὲν λατρεύουν τὸν χρυσοῦν μόσχον, ὅπως λέγουν ἐν Εὐρώπῃ, λατρεύουν μόνον τὴν σπατάλην.

'Ως πρὸς τὰς Ἀμερικανίδας δικρέφει τὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ περὶ αὐτῶν εἰς ἄλλο κεφάλαιον.

* *

Αἱ ἀμερικανικαὶ πόλεις.—Τὸ Χικάγον.—Πῶς ἀνεγεννήθη ἐκ τῆς τέφρας του.—Μία ὁδὸς ἀπὸ τὰς Αθήνας εἰς τὸν Πειραιά.—'Αρχιτεκτονικὴ σαλάτα.—Διλαιούνια! διλαιούνια!—"Ἐν, δύο τρία . . . Ὁ χοῖδος γίνεται χοιδομῆνοι!—"Ἡ γυναικεία φλαναρία καὶ αἱ φατομπχαναί,

Αἱ μεγάλαι πόλεις δὲν ἀποτελοῦν τὴν ἀληθῆ Ἀμερικήν. Διὰ νὰ λάθῃ κανεὶς ἰδέαν τοῦ τόπου πρέπει νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐπισκεψθῇ τὰς ἐκατοστάς, τὰς χιλιάδας τῶν μικρῶν ἀνθηρῶν πόλεων, αἵτινες γεννῶνται ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἀλληληγραφήν της πράξεων ταύτης ἡπείρου.

'Ἐπὶ τῆς σχήμης τῆς λίμνης Μίσιγγαν εὑρίσκετο ἄλλοτε ἀσημός πόλις, ζυλίνη καὶ ἔχουσα χιλιάδας τινὰς κατοίκων. Ἡ πόλις αὐτὴ ἐκάλειτο Χικάγον.

Τὴν νύκτα τῆς 8—9 Οκτωβρίου 1871 μίας ἀγελάξ, τὴν ὁποίαν κάποια γυνὴ ἤμελγεν ἐντὸς σταύλου, ἀνέτρεψε δι' ἐνὸς λακτίσματος τὴν λυχνίαν τοῦ πετρελαίου καὶ τὸ παράπηγμα ἐπῆρε φωτιά. Ἡ πυρκαϊκὴ ἐπεξετάθη καὶ τὴν ἐπομένην ὀλόκληρην ἡ πόλις εἶχε γείνει παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ἐν Χικάγῳ δεικνύουν ἀκό-

μη τὴν μόνην οἰκίαν, ἣτις ἐσώθη ἐκ τῆς καταστροφῆς.

Σήμερον ἡ πόλις αὕτη, παρομοία πρὸς τὸν φοίνικα, τοῦ ὄποιου εἶνε τὸ ζῶν καὶ γιγαντιαῖον ἐμβλημα, ἀνέζησεν ἐκ τῆς τέφρας της, ἐλιθοκτίσθη καὶ ἀριθμεῖ 800,000 κατοίκων.

Αὐτὴ εἶνε ἡ Ἀμερική!

Μετὰ εἰκοσαετίαν, ἡ Ὀμάχα, τὸ Κανσάς, ἡ Δέμβερ, ἡ Μιννεσόπολις θὰ εἶνε τόσα Χικάγο. Τὸ Κιγκινάτι, ὁ "Ἄγιος Λουδοβίκος, ἡ Λουισβίλλη θὰ εἶνε μετά τέσσαρα ἡ πέντε ἔτη.

Κατ' ἐμὲ τὸ Χικάγον εἶνε ὁ ἀληθῆς τύπος τῆς ἀμερικανικῆς πόλεως.

Αἱ ὁδοὶ εἶνε δίς εὐρύτεραι ἢ τὰ μεγάλα βουλεθάρτα τῶν Παρισίων, οἱ ἐμπορικοὶ οἴκοι δέχουν ὄκτω, δέκα, δώδεκα πατώματα. Ἡ λεωφόρος Μίσιγγαν ἔχει μῆκος δέκα χιλιομέτρων. Τυπάρχουν ἐπαύτης οἰκίαι, φέρουσαι τὸν ἀριθμὸν τρεῖς χιλιάδες καὶ τόσον.

Ἡ πόλις ἔχει παραδείσους, περιπάτους, ἀγάλματα, δημόσια κτίρια ἐπιβαλλοντα διὰ τὸ σεμνὸν καὶ στερεὸν αὐτῶν, θαυμάσια θέατρα, λαμπράς ἐκκλησίας, πολυτελεῖς λέσχας, ζενοδοχεῖα, ὅπου τὰ τέσσαρα μεγαλείτερα ξενοδοχεῖα τῶν Παρισίων ἡμποροῦν νὰ χορεύσουν τετράχορον, κλπ. κλπ.

Ἡ λεωφόρος Μίσιγγαν καὶ ἡ λεωφόρος τοῦ Λειψώνος εἶνε ἔξχως καλλιπρεπεῖς. Τὴν ἐσπέραν, ἡ θέα αὐτῶν εἶνε μαγευτική. Αἱ οἰκίαι εἶνε φορδομημέναι κατὰ παντὸς εἰδούς ρυθμούς. Ἀπαντάτε τὸν φλωρεντινόν, τὸν ἀγγλικόν, τὸν μαυριτανικόν ῥυθμόν. Τινὲς δραματικούς πρὸς ἐλληνικούς ναούς, ἀλλαι πρὸς γοτθικὰ ἐκκλησίδια. ἀλλαι πρὸς πύργους ἐν μικρογραφίᾳ, ἀλλαι δὲ πρὸς τζαμία. ἀλλαι εἶνε κτισμέναι κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ἐπαύλεων τοῦ Ἀγκιένη τοῦ Μούμορχνσ, τῶν ἐλευθερικῶν περιπτέρων ἢ τῶν ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου οἰκημάτων τῶν πασσάδων. Ὁ Ἀμερικανός εἶνε ἐκκεντρικός, εἶνε ὅ, τι ἀλλος θέλετε! Ἀλλὰ μονότονος δὲν εἶνε!

Εἰσέλθετε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν καὶ θὰ ἴδετε ὅχι μόνον ὡραῖα καὶ πλούσια ἐπιπλα, ἀλλὰ καὶ καλαισθησίαν. Ὁ πλούτος γεννᾷ τὴν ἀγάπην τῶν τεχνῶν καὶ τῶν γραμμάτων—ἴσως ἀργότερα θὰ γεννᾷ καὶ τὴν ἀγάπην τῆς λιτότητος — δὲν εξεπλάγην δὲ εὐρών ἐν Χικάγῳ κοινωνίαν ἀθράν, φιλόφρονα καὶ εὐπαιδευτον. Ἐδῶ θὰ εὔρετε περισσοτέραν θερμότηταν καὶ ὀλιγωτέραν ἐπιφύλαξιν ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν Ἀμερικήν. Ἐννοεῖτε ὅτι ἐπερχόσατε τὰ σύνορα τῆς Πουριτανείας. Πᾶσα ψυχρότης ἐκλείπει καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀφίονοι ἐλευθέρων διέξοδον εἰς τὰ αἰσθήματά των.

Τὴν ἑδόμην τῆς πρωΐας ὅλος ὁ κόσμος εἶνε εἰς τὴν δουλειάν του, ἀπὸ τοῦ ἐκατομμυριού-

χου μέχρι τοῦ ἑργάτου. Εἰς τὸ Χικάγον μόνον οἱ ἔργοι δὲν εἶναι σεβαστοί.

Οἱ ἀριθμοὶ, εἰς τὸν διποῖον συνοψίζεται ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ Χικάγου, εἶναι μυθώδης. Κατὰ τῷ 1887 ἀνῆλθεν εἰς 5,675,000,000. Αἱ ἑταῖρικαὶ καταθέσεις ἀνῆλθον εἰς 15 χιλιεκατομύρια, 240 ἑκατομμύρια φράγκων. Ἐσφαγῆσαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος 2,382,000 σφάγια καὶ εἰσήχθησαν 180 ἑκατομμύρια ἑκατολίτρων σίτου. Τὸ Χικάγον εἶναι ἵσως ἡ μᾶλλον ἀνθηρὰ πόλις τῆς ὑφηλίου.

Εἴκοσι σιδηροδραμικαὶ γραμμαὶ — ἔξαιρέσει τῶν γραμμῶν τῶν περιγράφων — ἔχουν σταθμοὺς ἐν Χικάγῳ. Εἰσερχόμενος κανεὶς εἰς τραίνον ἐν αὐτῇ, εἰμπορεῖ νὰ διατρέξῃ 40,000 χιλιόμετρα περίου καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικήν.

Δὲν εἰμπορεῖ νομίζω νὰ σχηματίσῃ τις ἐν Εὐρώπῃ ἰδέαν περὶ τῆς πυρετώδους δραστηρίας, ἥτις ἐπικρατεῖ ἐν Χικάγῳ.

— Γρήγορα θὰ ἐφεύρετε, ἔλεγα μίαν ἡμέραν εἰς ἓν κατοικον τοῦ Χικάγου, μηχανήν, εἰς τὴν διποίαν ἀπὸ τὸ ἓν ἀκρον θὰ βάζῃ κανεὶς ἐν ζωντανὸν κουνέλι καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο θὰ έργασιν ψηλὸν καπέλο.

— Τὴν ἐφεύραμεν . . . σχεδὸν, μοῦ ἀπήντησεν.

Καὶ τὴν ἐπομένην μ' ἐπῆγε νὰ ἴδω τὸ περίφημον ἐργοστασιον χοιρίνου κρέατος τῶν κ. κ. "Λρυορ καὶ Σας.

Φαντασθῆτε σειρὰν μεγάλων αἰθουσῶν. Εἰς τὴν πρώτην σφαζονται 5000 χοῖροι καθ' ἑκατοντην εἰς τὴν ἄλλην τοὺς μαδοῦν, ἀμα ὡς ἔξαχθοῦν ἀπὸ λέπτης ζέοντος ὑδατος· εἰς τὴν τρίτην τοὺς ἀποκεφαλίζουν· εἰς ἄλλην συνάζουν τὸ αἷμα των· εἰς ἄλλην μαζεύουν τὰ ἔντερα καὶ οὕτω καθεξῆς. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καταστήματος παρασκευάζουν τοὺς χοίρους ὑπὸ μορφὴν χοιρομηρίου, σαλαμίου, γελατίνης. Αἱ μεταμορφώσεις δ' αὐται γίνονται μὲ ταχυδακτυλουργικὴν ταχύτητα.

Καὶ τι δὲν θὰ ἐφεύρουν εἰς τὸ Χικάγον; Κατὰ τὴν διαμονήν μου ἐσκέπτοντο νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς κινητήριον δύναμιν διὰ τὰς ῥαπτομηχανὰς τὴν ὄμιλον . . . τῶν γυναικῶν. Καὶ πράγματι ἀν τεθῆ εἰς συγκοινωνίαν ἡ σιαγών μετὰ τοῦ τροχοῦ τῆς μηχανῆς, τί πρακτικώτερον!

(Κατὰ τὸν Max O' Rell).

Δ. Γ. Κ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Τὰ μαστοφόρα παρέχουσιν εἰς συντήρησιν τοῦ ἀνθρώπου πλήν τῆς σαρκὸς των καὶ ὑγρὸν πολύτιμον, τὸ γάλα.

Ἐρρέθη πλειστάκις, ὅτι τὸ γάλα εἶναι ὁ τύπος τελείας τροφῆς καὶ ὅτι ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὰ νεογνά τῶν μαστοφόρων ἀτινα τρέφονται καὶ ἀναπτύσσονται διὰ τοῦ γάλακτος καὶ μόνου. Δευτέρα τούτου ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι τὸ γάλα ἐνέχει ἀκριβῶς καὶ ἐν τῇ πρεπόση ἀναλογίᾳ τὸ ὄδωρ, τὰς λευκωματοειδεῖς οὐσίας, τοὺς ὑδατάνθρακας, τὸ λίπος καὶ τὰ ἀλατα, ὃν ἔχει ἀνάγκην ὁ ὄργανος μερὸς εἰς ἀνάπτυξιν καὶ συντήρησιν.

Τῷ δόντι, πᾶσαι ἔκειναι αἱ οὐσίαι, ἀπλαῖ ἡ σύνθετοι, αἱ χρήσιμοι εἰς παρασκευὴν τῶν διτῶν, εἰς πλάσιν τῶν μυῶν, τοῦ αἵματος καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν, εὐρίσκονται ἐν τῷ γάλακτι ἐν τόσῳ τελείᾳ ἀναλογίᾳ ὁσφὲν ὃν οὐδεμιᾶς ἄλλη τροφῆ, ὅπερ δικαιοῖ πληρέστατα τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ προσωνυμίαν ὅτι εἶναι τόπος τελείας τροφῆς. Τὸ γάλα εἶναι βεβαίως ἐπιτήδειον εἰς τὴν ἐπὶ μαχρὸν χρόνον διατήρησιν τῆς ζωῆς ἀτέρους ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διὰ γάλακτος διαιταν ὑποθληθέντος, ἐν τούτοις δὲν ἐγένετο ὅπως χρησιμήσῃ εἰς ἀποκλειστικὴν διαιταν τοῦ ἀνθρώπου, συτινος ὁ στόμαχος καὶ ἄλλα συνείθισε νὰ πέπτῃ σιτία. Η ἐλαχίστη δρᾶσις, εἴτε ἐγκεφαλική, εἴτε πρὸ πάντων φυσική, εἶναι ἀπολύτως ἀσύμβατος μὲ τὴν διὰ γάλακτος ἀποκλειστικὴν διαιταν. Τὸ γάλα εἶναι ἔξαιρετος τροφὴ πρὸ πάντων διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, διότι τὰ ὄργανα αὐτῶν ἔγειναι τῆς νόσου καὶ τῆς διαιτῆς ὄμοιάζουσι τοῖς τῶν νεογνῶν, ὃν τὸ γάλα

πρέπει νὰ εἶναι ἡ μόνη τροφὴ. Εἶναι ἔξαιρετον ἐνὶ λόγῳ διὰ τοὺς γέροντας, τοὺς ἀναρρωγόντας καὶ πάντας ἐκείνους τέλος, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ λάβωσιν ἄλλην τροφήν, ὃν τὰ πεπτικὰ ὄργανα εἶναι ἔξησθηνμένα ἡ κεκοπιασότα καὶ ἔχουσι τὴν γάνωσιν ἐπίπονον.

Μεθ' ὅλας τὰς ἐπιτευχθείσας μεγάλας προόδους ἐν τῇ ἐπιστήμῃ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, αἱ μέθοδοι τῆς ιειλογικῆς ἐρεύνης δὲν παρέσχουν ἡμῖν μέχρι τοῦτο τοῦτης ἐπαρκὴ ἐξήγησιν, διατὶ τὸ γάλα εἶδους τινὸς ζῷου εἶναι ὁ τελειότερος τύπος τροφῆς διὰ τὰ νεογνά τους εἶδους τους.

Οἱ κημικοὶ ἐπέστησαν μέχρι σήμερον τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἔρευναν κυρίων τοῦ βρείου γάλακτος, ὅπερ θεωρήσαντες ὡς πρότυπον ἴσχυρίσθησαν ὅτι τὸ γάλα ἄλλους εἶδους ζῷων δὲν διαφέρει ἐκείνου εἰμὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἡττον. Ἔζητουν ἀναμφισβήτησις διαφορικούς. "Ολα τα εἰδή του γάλακτος, ἔλεγον, διακρίνονται μεταξύ των διὰ τῆς διαμῆτρος καὶ τῆς γεύσεως, τῶν παρουσιαζομένων διαφορῶν ὡς πρὸς τὴν σύστασιν καὶ τὸ χρώμα ούσων ἡττον γαρακτηριστικῶν. Ἐθεβαίσουν κατὰ ἀκολουθίαν ὅτι τὰ στοιχεῖα τοῦ γάλακτος εἶναι ἀμετάβολα ἐν τῇ φύσει των, ἀλλ' ἡ σχετικὴ αὐτῶν ἀναλογία ποιεῖται δι' ἔκαστον εἶδος ζῷου καὶ μάλιστα δι' ἔκαστον ἀτομον καὶ ὅτι ἡ ποικιλία αὐτῆς ἐξήρτηται ἐκ πληθύος περιστάσεων δυναμένων νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τὴν φυσικὴν καὶ θητικὴν τοῦ ζῷου κατάστασιν. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι εὐνοϊκὴ τις περίστασις δρῶσα ἡδύνατο νὰ καταστήσῃ τὸ βρείον γάλα προσέμεσιν τῷ τῆς ὄντος